

algunes històries i llegendes al voltant de la figura del Sant

El curiós guariment de la filla del governador

Segons diu una vella tradició, Sant Antoni va visitar Barcelona. Conten que, mentre el sant obrava nombrosos miracles a la Tebaida, va caure malalta la filla del governador de Barcelona. La noia, víctima dels mals esperits, no es posava bona de cap manera, i el seu pare, desesperat, va decidir recórrer al sant turista, la fama del qual havia arribat a la ciutat. El governador va enviar emissaris per informar el sant del problema que afectava la seva filla. Aquest, en saber-ho, va pujar dalt d'un núvol, talment com si es tractés de la catifa d'Al-ladí. Aquest núvol va transportar-lo a la ciutat comtal en un obrir i tancar d'ulls. En arribar, va visitar la filla del governador, la va beneir i la noia va trobar-se bé al moment.

La truja de Sant Antoni

Als pocs dies de ser a la ciutat, es va acostar a Sant Antoni una truja amb un garrinet agafat amb la boca. La berra va deixar el garrí malalt als peus del sant, com demanant-li que també li guarís el fillet. Davant d'aquest fet, el sant va beneir el garrí, i a l'instant, es va posar a caminar perfectament. Agraïda, la truja, des d'aquell dia no es va separar de Sant Antoni. D'aquí li ve el nom popular de "Sant Antoni del porquet" i per això se'l representa acompanyat d'un porc.

Sant Antoni dels ases

Sense ànim de fer mofa dels noms populars atribuïts a Sant Antoni Abat, cal dir que també se'l coneix popularment com a "Sant Antoni dels ases". Aquest altre sobrenom es basa en la següent llegenda: hi havia una vegada un ric cavaller que tenia un ase tan malalt i atroïnat que no es podia aguantar dret. Un bon dia, el ric senyor va manar al seu criat que portés l'ase a l'escorxador. L'ase, que havia escoltat les paraules del seu amo, abans que el vinguessin a buscar per sacrificar-lo, va fugir i va anar ranquejant fins una ermita de Sant Antoni que hi havia fora de la ciutat. Quan el criat se'n va adonar, va sortir a cercar l'animal i el va trobar agenollat davant la imatge del sant. En apropar-s'hi, armat d'una corda, l'ase es va aixecar amb una gran agilitat i va fugir de l'ermita corrent com mai a la seva vida no ho havia fet.

Davant d'aquest miracle, la gent va posar des d'aquell moment el bestiar sota la protecció de Sant Antoni.

Els patrocinis de Sant Antoni

Sant Antoni abat és el patró dels animals que conviuen amb l'home, especialment dels de peu rodó: cavalls, mules i ases. Antigament, aquesta festa havia tingut una gran importància i, a més de la benedicció dels animals, es feien diversos actes, entre els quals destacaven les representacions de balls dialogats. A l'actualitat, tot i que els nous sistemes de transport i la motorització del camp han acabat amb el bestiar de tir, la festa de Sant Antoni es continua celebrant a nombrosos pobles de Catalunya.

A més dels qui es dedicaven al tràgic del transport, tenien Sant Antoni per patró els pagesos i la gent de camp, sobretot els porquers. De la gent d'ofici, el veneraven els cerers i els cistellers, ja que, segons la llegenda, Sant Antoni va dedicar el temps que no ocupava amb l'oració i la penitència a teixir joncs i vímetes. Sant Antoni Abat també és el patró dels gitanos.

El tortell de Sant Antoni

És costum, el dia d'avui, menjar un tortell farcit de massapà i amb sorpresa. El tortell és semblant al del dia de Reis, però en aquest cas la sorpresa no és una fava seca, sinó una figureta de porcellana que representa un animal casolà. A molts llocs, aquests tortells, després de beneir-los, es reparteixen entre els participants de la cavalcada dels Tres Tombs.